

Gad: Det er i og for sig aldrig heldigt, naar man faaer Ordet, saalænge efterat man har forlangt samme, at det Meste er fremkommet, som man havde tænkt at fremføre, men det er endnu mere uheldigt, naar Sagen, som foreligger her, ogsaa udenfor Salen er saa meget drøftet, at de Fleste allerede have dannet sig en bestemt Mening. Jeg skal derfor for mit Vedkommende, da den største Deel af det, jeg vilde have ytret, allerede er udtalt af andre Medlemmer, og navnlig af Rigsdagsmanden for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Fischer) og den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds (Thüne), indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger. Den ærede Ordfører (M. Hage) fremkom i gaar med en Beviisførelse, som var særdeles slaaende, og som jeg, saa at sige, i Et og Alt kunde slutte mig til, hvad Argumentationen angaaer, naar han blot af samme havde udebt en anden Slutning, thi den eneste Slutning, som resulterer af hans Beviisførelse, er den, at vi ingenstom helst Jernbane skulle have for Sjælland. Naar Sagen var fri og Spørgsmaalet var derom, saa skulde ogsaa jeg slutte mig til ham, fordi det er min Overbeviisning, at Anlæggelsen af Jernbaner i et Land som Danmark, hvor Communicationsmidlerne tilvands ere saa lette, ene bliver et økonomisk Spørgsmaal, et Spørgsmaal, om den Nytte, som man kan have ved den noget lettere Communication, fuldt kan opveie de Opoffrelser, Jernbanens Anlæggelse og Drift koster Staten. Dette var Grunden, hvorfor jeg ifjor, da jeg troede, at det var muligt at komme bort fra Jernbanen, stemte for det Lovforslag, der var indbragt. Sagen foreligger imidlertid nu ganske anderledes. Jernbanen, som jeg efter min Overbeviisning vil kalde uheldig, saalænge den staaer isoleret, kan være særdeles god og heldig, naar den kommer til at slutte sig til en Længdebane, og jeg anseer det nu for givet, at man ikke paa nogen Maade kan komme bort fra Jernbanen, idet ikke alene den nærværende Regjering, men ogsaa den foregaaende, bestemt have erklæret sig for samme. Det har derfor undret mig meget, at den ærede forrige Indenrigsminister nærmest har sluttet sig til Majoritetens Forslag; thi de to store Hovedforsjelligheder mel-

lem Majoritetens og Minoritetens Forslag ere dog af den Art, at det skulde synes, som om han langt lettere kunde slutte sig til Minoriteten. Denne Sidste nemlig holder paa Jernbanen, saaledes som han selv holder paa den, den holder paa Aarhus som Centralpunkt for det jydsk Jernbanenet, hvad han jo ogsaa gjør, medens Majoriteten i Modsatning ber- til fuldstændig fuldkaster Jernbanen og gjør Viborg til Centralpunkt istedetfor Aarhus. Var Sagen fri, og forelaae Spørgsmaalet, om vi skulde begynde med en Længdebane eller ei, og hvor vi skulle lægge den, da skal jeg for mit Vedkommende gjerne indrømme, at der baade for den ene og anden Retning taler saamange Grunde, at det vilde være nødvendigt for mig, at tage Sagen under fornyet Drøftelse og nøieste Overveelse; men jeg skal her saameget mindre inlade mig paa de mange specielle Grunde pro & contra, som disse allerede noksom ere gjennemgaaede af flere tidligere Talere her i Thinget. Jeg troer derimod, at naar Jernbanen er givet, er det nødvendigt at bygge paa denne Grundvold, og at det da vil være nødvendigt at lufte Længdebanen til Jernbanen ved Aarhus; vi maae ansee Aarhus som et givet Punkt og derfra gaae mod Nord og Syd, og dette er nu saameget mere nødvendigt, naar man overhovedet fortiden vil have en Længdebane i Sjælland i Forbindelse med Jernbanen, som Regjeringen jo aldeles bestemt har udtalt, at den paa ingen Maade kan modtage noget andet Forslag. Striden vil da komme til at dreie sig om; hvorledes man skal gaae fra Aarhus af Syd paa, om man skal gaae ligesid paa den slesvigste Grændse, med andre Ord gaae den nærmeste Vej til Sønderjylland, men gjøre en Omvei, en Bugt paa Veien til Nerne, eller om man skal gaae omkring ad Fredericia, det er den lige Vej til Nerne, og gjøre Bugten til Slesvig. Dette Spørgsmaal kunde ganske sikkert med Hensyn til Forbindelsens Lethed i Fredens Dage være tvivlsomt, naar der ikke kom et andet Moment i Betragtning, et Moment, som Majoriteten aldeles intet Hensyn har villet tage til, nemlig Landets Forsvar. Det kan vel utvivlsomt antages, at Færdsele fra Sjælland ingenlunde er mindre til Nerne end til Slesvig, men jeg